

UTKAST TIL HANDLINGSPLAN FOR FELTSKYTING 2012-2016

**Rapport utarbeidet av
Feltutvalget 2012**

FORORD

Forslaget til handlingsplanen for feltskyting for perioden 2012-2016 er utarbeidet av et Feltutvalg bestående av Ann Kristin Årskog Vikhagen (leder), Anders Metveit og Bjarne Muri. Handlingsplanen har fokus på hvordan DFS kan øke interessen for feltskyting, derav mulige strategier og tiltak for å øke stevnetilbud og deltakelse.

Feltutvalget vil rette en stor takk til alle som har bidratt med innspill til handlingsplanen, enten ved å svare på spørreundersøkelsen om feltskyting i DFS eller ved å gi skriftlige eller muntlige innspill til diskusjonen omkring feltskytingens fremtid.

Vi vil også takke informasjonsavdelingen ved Skytterkontoret og Tor Idar Aune (www.Standplass.no) som har hjulpet oss med å publisere informasjon om spørreundersøkelsen og Feltutvalgets arbeid.

Vi vil til slutt rette en stor takk til Jostein Anfinsen fra Questback som har bistått oss i planleggingen og oppfølgingen av spørreundersøkelsen om feltskyting.

Feltutvalget håper at de foreslåtte tiltakene i handlingsplanen kan bidra til å øke fokuset på og interessen for feltskyting i organisasjonen. Spørreundersøkelsen viser at det er et stort engasjement som vi håper vil fortsette i tiden fremover og føre til at flere skyttere finner veien ut i feltløypa.

For å kartlegge effekten av iverksatte tiltak og vurdere videre oppfølging, anbefaler vi at det blir gjennomført evalueringer både underveis og i etterkant av handlingsplanperioden. Slike evalueringer vil gi mulighet for justeringer underveis, og samtidig et godt grunnlag for å vurdere nye tiltak.

Feltutvalget ønsker skyttere, tillitsvalgte og administrasjonen lykke til med feltsatsingen!

INNHOOLD

Forord.....	3
1 Introduksjon.....	5
1.1 Bakgrunn/mandat.....	5
1.2 Forutsetninger og avgrensninger.....	5
1.3 Organisering og gjennomføring av arbeidet.....	5
2 Spørreundersøkelse om feltskyting.....	6
2.1 Gjennomføring av undersøkelsen.....	6
2.2 Respondenter.....	6
2.3 Oppsummering av tilbakemeldinger fra arrangørene.....	6
2.4 Oppsummering av tilbakemeldinger fra skyttere.....	7
2.5 Oppsummering av tilbakemeldinger fra jegere.....	10
2.6 NM i feltskyting.....	10
3 Forslag til handlingsplan for feltskyting 2012-2016.....	12
3.1 Om handlingsplanen.....	12
3.2 Målgrupper for rekruttering.....	12
3.3 Målgrupper for tiltak.....	13
3.4 Forslag til tiltak for DFS sentralt.....	14
3.5 Forslag til tiltak på samlagsnivå.....	17
3.6 Forslag til tiltak på lagsnivå.....	18
Vedlegg.....	19

1 INTRODUKSJON

1.1 Bakgrunn/mandat

Norges skytterstyre besluttet i sitt styremøte 10. og 11. desember 2011 å nedsette en arbeidsgruppe bestående av Ann Kristin Å. Vikhagen (leder), Bjarne Muri og Anders Metveit (heretter kalt Feltutvalget) som skal utarbeide et utkast til handlingsplan for feltskyting i DFS for perioden 2012-2016.

Feltutvalget fikk følgende mandat for sitt arbeid ([jf. referat fra møte i Norges Skytterstyre 10. og 11. desember 2011](#)):

- Se på hvordan DFS kan øke interessen for feltskyting, derav mulige strategier og tiltak for å øke stevnetilbud og deltakelse.
- Se på hvordan eventuell innføring av kaliber 5,56 kan påvirke feltskyting i DFS.

Utkastet til handlingsplan skal foreligge i løpet av mars 2012. Handlingsplanen skal behandles av Skytterstyret før den legges fram for Skyttertinget i 2012.

Denne rapporten oppsummerer Feltutvalgets utkast til handlingsplan for feltskyting for perioden 2012-2016. Som grunnlag for utarbeiding av utkastet til handlingsplan har Feltutvalget gjennomført en spørreundersøkelse om feltskyting i DFS. Denne rapporten oppsummerer også resultatene fra denne spørreundersøkelsen.

Etter avtale med Skytterkontoret er det besluttet at rapporten ikke skal omfatte vurderinger av påvirkning på feltskyting som følge av innføring av kaliber 5,56. Bakgrunnen for denne avgrensningen er stort arbeidsomfang i forbindelse med gjennomføring av spørreundersøkelse og utarbeiding av forslag til handlingsplan kombinert med stram fremdrift for arbeidet.

1.2 Forutsetninger og avgrensninger

Følgende forutsetninger og avgrensninger er lagt til grunn for Feltutvalgets arbeid:

- Handlingsplanen inneholder forslag til tiltak for perioden 2012-2016. Potensielle effekter av tiltakene som foreslås kan imidlertid være av mer langsiktig karakter.
- Skytterstyrets beslutning om fremdriften for arbeidet har medført at det ikke har vært mulig å sende utkastet til handlingsplan til høring i organisasjonen.
- Spørreundersøkelsen er ment for innhenting av innspill og ikke for å få et statistisk grunnlag eller gjøres statistiske betraktninger.
- Feltutvalget har kun foretatt en kvalitativ, overordnet gjennomgang og vurdering av resultatene fra spørreundersøkelsen som grunnlag for å utarbeide handlingsplanen.
- Handlingsplanen omfatter ikke vurderinger av påvirkning på feltskyting som følge av innføring av kaliber 5,56.

1.3 Organisering og gjennomføring av arbeidet

I forbindelse med Feltutvalgets arbeid har vært gjennomført 3 arbeidsmøter, henholdsvis 19. januar, 15. februar og 28. februar 2012. Arbeidsmøtene har vært avholdt i Skytterkontorets lokaler i Oslo. Alle medlemmene i utvalget har deltatt i samtlige arbeidsmøter. Skytterkontoret ved Jarle Tvinnereim (generalsekretær) og Terje Vestvik (assisterende generalsekretær/ informasjonssjef) deltok i oppstartsmøtet 19. januar.

Som en del av arbeidet med å fremskaffe grunnlagsinformasjon for handlingsplanen ble det gjennomført en spørreundersøkelse om feltskyting i DFS. Metode for og gjennomføring av spørreundersøkelsen er nærmere beskrevet i kap. 2.

Feltutvalget har i tillegg mottatt en rekke innspill fra personer i organisasjonen, både muntlig og på e-post samt gjennom diskusjoner på DFS sin Facebook side m.m..

2 SPØRREUNDERSØKELSE OM FELTSKYTING

2.1 Gjennomføring av undersøkelsen

Som grunnlag for utarbeiding av utkast til handlingsplan for feltskyting har Feltutvalget gjennomført en spørreundersøkelse om feltskyting i DFS. Formålet med spørreundersøkelsen har vært å innhente informasjon fra organisasjonen om:

- Forhold som påvirker interessen for feltskyting blant skyttere og arrangører.
- Hva som er bra med dagens feltskyting.
- Tiltak for å øke interessen for feltskyting blant skyttere og arrangører.

I spørreundersøkelsen har Feltutvalget i tillegg stilt spørsmål om det hvorvidt det bør være et eget felt-NM utenom landskytterstevnet (LS).

Spørreundersøkelsen ble gjennomført ved bruk av verktøyet Questback. Spørsmålene i undersøkelsen er utarbeidet av Feltutvalget og kvalitetssikret av en representant fra Questback.

Spørreundersøkelsen har vært gjennomført som en åpen undersøkelse rettet mot følgende målgrupper:

- Aktive feltskyttere.
- Tidligere feltskyttere.
- Baneskyttere.
- Jaktfeltskyttere.
- Foresatte til skyttere under 21 år.
- Arrangører av feltstevner.
- Tidligere arrangører av feltstevner.
- Personer som sitter i styre eller utvalg i skytterlag/-samlag.

Spørreundersøkelsen ble publisert 6. februar og avsluttet 27. februar 2012. Informasjon om undersøkelsen ble publisert på:

- www.DFS.no
- www.Standplass.no
- www.Facebook.no (DFS og Standplass.no sine sider)
- E-post til skytterlag og skyttersamlag.

2.2 Respondenter

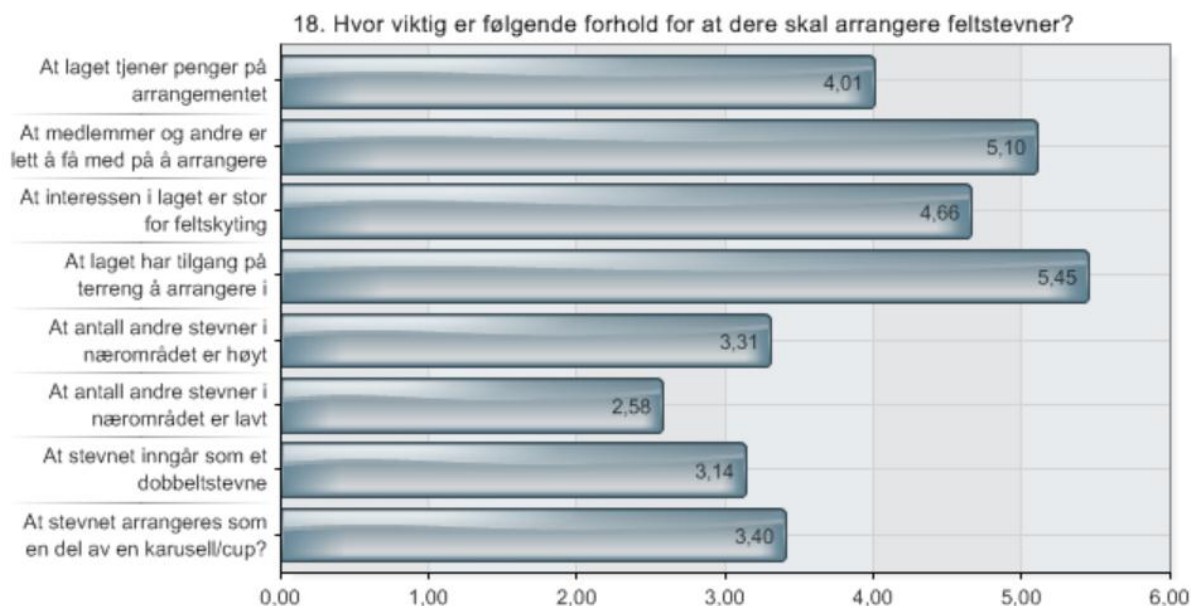
Totalt 1487 personer har respondert på spørreundersøkelsen (se vedlegg 1). Respondentene vurderes å utgjøre et representativt utvalg av skytterne i organisasjonen, både med hensyn til klasser, aldersgrupper, kjønn, satsingsnivåer og interesse for feltskyting. Mange jegere har også besvart undersøkelsen.

Respondentene representerer i tillegg representanter fra styre og utvalg i skytterlag/samlag, foresatte til skyttere under 21 år, nåværende og tidligere arrangører av feltstevner m. flere.

Detaljert informasjon om respondentene er tilgjengelig i vedlegg 1.

2.3 Oppsummering av tilbakemeldinger fra arrangørene

Respondentene ble spurt om hva som var viktigst for at lagene skal arrangere feltskytinger. De svarte på en skala fra 1 til 6, hvor 6 henspeiler på at faktoren er svært viktig. Gjennomsnittlig score for ulike faktorer fremgår av figur 1 (ref. vedlegg 1).

Figur 1: Oversikt over faktorer som er viktig for at arrangørene skal arrangere på feltstevner.

De viktigste punktene var (i rangert rekkefølge med gjennomsnittlig score i parentes) at:

- Det er tilgang på terreng å arrangere i (5.45).
- Medlemmer og andre er lett å få med (5.11).
- Det er interesse for feltskyting i laget (4.65).
- Laget tjener penger på arrangementet (4.02).

Følgende punkter utdyper argumentene ytterligere:

- Mange av svarene går på at lagene ikke har terreng, at det er ressurskrevende med kanskje flere funksjonærer enn deltakere og at det gir dårlig økonomi.
- Der det er vanskelig med terreng, bør samlaget jobbe med å få et eget område som flere lag kan bruke (såkalte «permanente løyper»).
- Mange ønsker at 2 eller flere lag går sammen om å arrangere feltstevne, gjerne dobbelstevne.
- Mange mener at det bør være en bidragsordning, slik at lagene ikke taper penger på å arrangere feltskyting.
- En del ønsker enklere stevner som kan arrangeres i baneområdet.
- Noen nevner også at elektronikk bør benyttes ved feltskyting for å redusere behovet for personell.
- En del hevder at mer utradisjonelle og kreative opplegg kan øke deltakelsen på feltstevner.
- Noen ønsker også sommer-/høstfelt.
- I samlag der man ikke arrangerer en egen feltcup eller -karusell hevder en del av respondentene at dette vil kunne øke deltakelsen.
- Koordinering av terminlister må bli bedre mellom samlag og kretser.
- Det ønskes mer veiledning for arrangør. Tilgjengelig materiell fra DFS må bli mer synlig.
- Noen få respondenter vil utvikle feltskytinger til fordel for innendørsstevner.

2.4 Oppsummering av tilbakemeldinger fra skyttere

I spørreundersøkelsen var det flere spørsmål knyttet til hva skyttere mener om feltskyting, både i forhold til:

- Hvilke forhold som påvirker deres interesse for feltskyting.
- Hva som er bra med dagens feltskyting.
- Hva som kan gjøres for å øke interessen for feltskyting i DFS.

På spørsmålet om hvilke forhold som påvirker interessen for deltakelse på feltsstevner svarte skytterne på en skala fra 1 til 6, hvor 6 henspiller på at faktoren er svært viktig. Gjennomsnittlig score for ulike faktorer fremgår av figur 2 (ref. vedlegg 1).

Figur 2: Oversikt over faktorer som påvirker skytternes interesse for deltakelse på feltstevner.

De viktigste punktene er (i rangert rekkefølge jf. figur 1):

- At de har noen å reise sammen med (4.08).
- Mer varierte/kreative opplegg (3.79).
- Mindre tidsbruk/mer effektive arrangementer (3.72).
- Større interesse for feltskyting blant andre i mitt lag (3.71).
- Kortere reisevei til feltstevner (3.65)

Resultatene viser generelt at det er liten variasjon i besvarelsene mellom ulike klasser og aktivitetsnivåer og mellom de som skyter og ikke skyter felt.

For skyttere under 25 år (rekrutteringsskyttere og unge seniorskyttere) er snittscore noe høyere enn gjennomsnittet når det gjelder følgende faktorer:

- Å ha noen å reise sammen med (4.73).
- Mer kunnskap om feltskyting (3.57).
- Deltakelse på stevner som inngår i en karusell/cup (3,69).
- Bedre stevnetilbud (flere feltstevner i løpet av sesongen) (3.51).

Denne gruppen skiller seg ikke ut fra de øvrige respondentgruppene når det gjelder ønske om enklere feltopplegg.

Foresatte til skyttere under 25 år fremhever mer familievennlige arrangementer (3.98) og at feltstevner arrangeres om sommeren (3.57) som viktigere faktorer enn gjennomsnittet av respondentgruppene for øvrig.

Generelt viser tilbakemeldingene at det sosiale aspektet ved feltskyting er viktig for og oppleves som svært positivt av mange skyttere. Feltskyting oppleves som en spennende og variert skytegren som skiller seg fra baneskytingen på en positiv måte. I tilbakemeldingene fremheves det gjennomgående som viktig at feltskytingens særegenhet bevares og styrkes.

Følgende problemstillinger og tiltak synes for øvrig å være fremtredende i tilbakemeldingene:

- **Opplæring og holdningsskapende arbeid:** Mange skyttere ønsker et bedre opplæringstilbud innen feltskyting. Samlinger på ulike nivåer i organisasjonen (skytterlag/samlag) kan være viktige tiltak for å fremme kunnskap og interesse for feltskyting. Holdningsskapende arbeid i alle deler av organisasjonen fremheves i tillegg viktig for å øke interessen for feltskyting.
- **Innskyting:** Blant de mindre aktive skytterne er det flere som fremhever behovet for innskyting i forkant av feltstevner. Tilrettelegging for innskyting på feltstevner (f.eks. ved et eget innskytingshold før runden) kan både gi økt deltakelse og bidra til at skyttere som ikke har fått forberedt seg ordentlig har større sannsynlighet for å treffe på runden.
- **Forhåndspåmelding:** Noen skyttere fremhever forhåndspåmelding som et positivt tiltak for feltskytingen. Dette kan bidra til å redusere tidsforbruket for den enkelte skytter ved deltakelse på feltstevner, samt bidra til at flere skyttere som reiser alene evt. velger å melde seg på.
- **Stevnetilbud:** Resultatene fra spørreundersøkelsen viser at det er store lokale variasjoner i forhold til stevnetilbud innen feltskyting. Enkelte skyttere ønsker et bedre stevnetilbud i sitt nærområde, mens andre mener at dagens stevnetilbud er godt nok.
- **Vanskelighetsgrad på stevner:** Tilbakemeldingene viser at skytterne ikke ønsker enklere feltopplegg, men samtidig er det mange som mener at det bør være mulig for alle å treffe figurene. Mange skyttere mener at figurene må stå nært nok til at de fleste treffer, og at vanskelighetsgraden i stedet må legges i andre deler av opplegget (skytetid, -stilling etc.).
- **Variasjon i stevneopplegg:** De fleste skytterne ønsker mer kreative og varierte feltstevner hvor det feltmessige særpreget vektlegges. Noen av skytterne fremhever at felten har blitt mer lik baneskyting om vinteren («prikktskyting»). Det vises til lite variasjon i opplegget og at figurene stort sett står på maks. Mange ytrer ønske om større grad av dobbelthold, varierende avstander og skytetider, og arrangørene oppfordres til å være mer kreative i sine arrangementer.
- **Kjente/ukjente avstander:** Temaet ukjente og/eller kjente avstander er mye diskutert i tilbakemeldingene på undersøkelsen. Kvalitative analyser av spørreundersøkelsen viser at det er jevn fordeling mellom de som er for og mot ukjente avstander. Det fremheves imidlertid som uheldig at manglende variasjon i opplegg kan medføre at ukjente avstander likevel er kjente for arrangører og andre som har deltatt flere ganger tidligere. Når avstandene er ukjente for alle, er det mange skyttere som fortrekker dette. Andre ønsker gjennomgående kjente avstander.
- **Koordinering av fin- og grovfelt:** Enkelte skyttere ønsker at fin- og grovfeltskytingen i større grad koordineres. Dette kan både ha en praktisk og en pedagogisk side (i forhold til transport, veiledning, oppfølging under skyting etc.).
- **Tidsbruk:** Mange skyttere opplever at feltskytingen er for tidkrevende, både i forhold til forberedelser og deltakelse på stevner. Dette kan være med på å skremme bort mange skyttere fra å skyte felt. Andre skyttere mener imidlertid at dette er med på å fremme den sosiale rammen rundt skytingen, noe som oppleves som positivt.
- **Familievennlige arrangementer:** Mer familievennlige arrangementer fremheves også som en viktig faktor for mange. Dette gjelder både i forhold til tidsbruk ved arrangementer samt koordinering av fin- og grovfeltskyting jf. kulepunkter over.
- **Pressedekning/mediafokus:** Noen skyttere påpeker at bedre pressedekning og økt mediafokus kan bidra til økt interesse og status for feltskytingen.

- **Kikkert:** Noen få skyttere har foreslått innføring av kikkert for å se treffpunktet. Dette kan gi en større læringseffekt da skytterne kan se sin egen skyting.
- **Bruk av elektronikk:** Elektronikken har foreløpig uteblitt på felten. Tilbakemeldingene på undersøkelsen viser at flere skyttere ønsker seg dette. Noen skyttere mener imidlertid at dette vil gi mindre variasjon i feltskytingen og at det trolig vil være knyttet tekniske utfordringer til dette.
- **Adskilt felt- og 15 m sesong:** Mange skyttere ønsker en klar adskillelse av felt- og 15m sesongen, men andre mener at dette ikke er ønskelig eller vil fremme feltskyting.
- **Utendørs/fysisk aktivitet:** Mange skyttere fremhever i tillegg at det er positivt at feltskytingen foregår ute i naturen og innebærer fysisk aktivitet. Lange og tidkrevende feltrunder oppleves imidlertid som negativt, og kan medføre at skyttere velger å ikke delta.
- **Værforhold:** Mange skyttere fremhever dårlige værforhold (vind, nedbør, lav temperatur) som negativt i forhold til egen interesse for feltskyting. Med bakgrunn i dette foreslår flere skyttere å legge større del av feltskytingen til vår/sommer/høst. Dette kan spesielt være gunstig i forhold til å øke interessen for feltskyting blant de yngre skytterne.

2.5 Oppsummering av tilbakemeldinger fra jegere

Totalt 91 jegere har besvart spørreundersøkelsen. Av disse har 56 % deltatt på jaktfeltstevner siste 3 år. På spørsmål om de kunne tenke seg å delta på feltstevner i DFS svarer hele 83 % av jegerne ja.

I spørreundersøkelsen ble det også stilt spørsmål om hva som skal til for å få flere jegere til å delta på feltstevner i DFS. Følgende faktorer fremheves som viktige i denne sammenheng:

- Bedre markedsføring av feltskyting/feltstevner mot jegerne.
- Bedre samarbeid mellom DFS og NJFF, både sentralt og lokalt.
- Tilbud om opplæring, trening og innskyting for jegere i lagene.
- Tilrettelegging av feltopplegg:
  - Velge figurer, avstander og skytetider som gjør det mulig for jegerne å treffe.
  - Utvide figurutvalget.
- Tilpasse reglementet til gjeldende reglement for jaktfeltskyting, herunder innføre flere jegerklasser (i forhold til ferdighetsnivå).
- Endre reglementet slik at det er mulig for klasseførte skyttere som ønsker det å skyte i jegerklassen på feltstevner.

Flertallet av respondentene er positive til å forsøke å rekruttere flere jegere til å skyte felt i DFS.

2.6 NM i feltskyting

I spørreundersøkelsen stilte Feltutvalget spørsmål om hvorvidt det bør være et eget NM i feltskyting utenom LS. Tilbakemeldingene på dette spørsmålet viser at 56 % av respondentene er negative til dette. 22 % har svart at de er positive til et eget felt-NM utenom Landskytterstevnet (LS), og de resterende 22 % har svart "Vet ikke".

Andelen respondenter som er positive til et eget felt-NM er høyest i klasse 5 (36 %), men også i denne klassen er flertallet negative til et slikt arrangement (henholdsvis 52 %).

Følgende argumenter synes å være fremtredende i tilbakemeldingene på dette spørsmålet:

- Et felt-NM bør være åpent for deltakelse for alle som ønsker det.
- Dersom et slikt arrangement har begrensninger i forhold til antall deltakere, vil dette fremme eliten fremfor bredden. Mange anser dette som svært uheldig.
- Dagens LS er et samlingspunkt for skytterne, og mange mener at det er viktig at felt-NM er en del av dette arrangementet.
- Et eget felt-NM utenom LS kan ha en uheldig effekt på status for og deltakelsen på feltskytingen på LS.
- Dersom felt-NM ikke arrangeres i tilknytning til LS kan dette i tillegg ha uheldig effekt på hele LS-arrangementet.
- Mange ønsker å videreføre LS i den form det har i dag (tradisjonsrik historie i organisasjonen).
- Mange mener at dagens feltskyting på LS har for lite feltpreg. Særpreget ved feltskytingen kan i større grad rendyrkes i et eget felt-NM utenom LS.
- Et eget felt-NM utenom LS kan være en ”gulrot”/motivasjon for skyttere til å satse mer på feltskyting.
- Et eget felt-NM utenom LS kan bidra til økt status/prestisje for NM-vinneren.
- Et ekstra arrangement i løpet av sesongen vil være mer tids- og kostnadskrevende for skytterne. Dette vil føre til redusert deltakelse, sannsynligvis for bredden.
- Dagens feltskyting foregår hovedsakelig vinterstid. Det kan være positivt med et eget felt-NM i forlengelsen av denne sesongen (i motsetning til dagens LS som arrangeres i begynnelsen av august).

3 FORSLAG TIL HANDLINGSPLAN FOR FELTSKYTING 2012-2016

3.1 Om handlingsplanen

Feltutvalget har utarbeidet et forslag til handlingsplan for perioden 2012-2016. Handlingsplanen er utarbeidet på grunnlag av:

- Resultatene fra spørreundersøkelsen om feltskyting i DFS.
- Andre innkomne innspill til Feltutvalget (muntlig, på e-post og via diskusjoner på Facebook).
- Feltutvalgets kunnskap og erfaringer med DFS generelt og feltskyting spesielt.

I tabellene i de etterfølgende kapitlene er de foreslåtte tiltakene forklart og begrunnet, og det er angitt hvilken målgruppe tiltakene er tenkt rettet mot.

3.2 Målgrupper for rekruttering

Når målsettingen er å øke antall feltskyttere, må vi se på hvilke grupper disse kan rekrutteres fra, og hva som skal til fore at skyttere i de ulike gruppene skal begynne med feltskyting. Følgende målgrupper er aktuelle:

1. Aktive seniorskyttere (alle klasser) som bare skyter baneskyting.
2. Nyopprykkede seniorskyttere eller skyttere som er i nye i klasse 1.
3. Rekrutteringsskyttere, alle klasser.
4. Veteranskyttere.
5. Jegere.

1. Aktive seniorskyttere som bare skyter baneskyting

Denne gruppen består både av skyttere som har skutt feltskyting tidligere, og skyttere som aldri har begynt med feltskyting.

Det er sikkert mange grunner til at aktive seniorskyttere slutter med feltskyting. Undersøkelsen viser at det sosiale miljøet er viktig, og at det er viktig å ha noen å kjøre sammen med. Dette kan være noe av årsaken til at skyttere slutter med feltskyting. Det å få etablert et feltmiljø på lags- eller samlagsnivå kan derfor være et viktig tiltak for å få disse skytterne tilbake til feltskytingen.

2. Nyopprykkede seniorskyttere og aktive skyttere som er i nye i klasse 1

Det viktigste stikkordet for denne gruppen er opplæring. Grovfelt byr på mange utfordringer, som er vanskelige for skyttere som aldri har skutt grovfelt. Dette er blant annet korte skytetider, ukjente avstander, vindavdrift og varierende lysforhold. Her må det opplæring til, og gjerne en fadderordning. Opplæringen kan enten foregå på lagsnivå, eller på samlagsnivå. I tillegg er det viktig at nye feltskyttere får hjelp til innskyting og utskrift av ballistiske tabeller for den patrontypen de skal bruke.

3. Rekrutteringsskyttere, alle klasser

Dette er den viktigste målgruppen for rekruttering av nye feltskyttere. Det er i disse klassene det er størst tilvekst av nye skyttere i DFS, og det er disse skytterne som er de fremtidige seniorskytterne. De to viktigste stikkordene er her motivering og tilrettelegging. Siden disse skytterne alltid skyter på 100 m, er det mulig å bruke samme våpen på bane- og feltskyting uten tidkrevende innskyting.

Det har vært tradisjon i DFS at feltskytingen skal foregå om vinteren. For å skape interesse for feltskyting blant de yngste, bør de få prøve å skyte på feltfigurer om våren og sommeren. Dette kan være en fin avveksling i den vanlige banetreningen, og det er nødvendig opplæring i å sikte på ulike feltfigurer. Hvis de opplever at det er mulig å treffe de forskjellige feltfigurene, kan de kanskje få lyst til å prøve seg på feltstevner om vinteren også.

Det sosiale miljøet er kanskje enda viktigere for denne gruppen. At det er flere som reiser sammen på feltstevner gjør opplevelsen enda morsommere. Ungdomslederne i skytterlagene har kanskje den viktigste jobben når det gjelder å rekruttere feltskyttere.

Opplæring av ungdomsledere og lagsinstruktører er derfor også meget viktig.

4. Veteranskyttere

Denne gruppen kan igjen deles i to kategorier, de som skyter grovfelt og de som skyter finfelt. For begge kategoriene er det like viktig å beholde feltskytterne som å rekruttere nye. For å beholde veteranskyttere som skyter grovfelt, er det spesielt viktig at feltløypene ikke er for lange og fysisk krevende.

5. Jegere

Dette er en gruppe hvor det bør være store muligheter for rekruttering, jf. tilbakemeldingene på spørreundersøkelsen (se kap. 3). Det viser også oppslutningen om jaktfeltstevner. Dette er et tema som bør utredes separat.

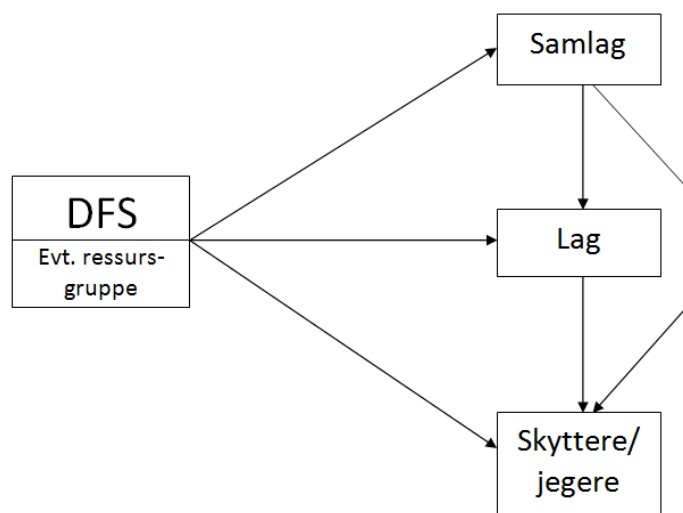
En forutsetning som gjelder for alle gruppene, er at det blir arrangert feltstevner som de kan delta i. Uten stevnetilbud i rimelig nærhet er det vanskelig å rekruttere nye feltskyttere.

3.3 Målgrupper for tiltak

Tiltakene fra DFS sentralt kan rettes mot tre hovedmålgrupper (se figur 3):

- Samlagene (samlagsstyret)
- Skytterlagene (lagsstyret)
- Skyttere/jegere

Målgruppen «Skyttere» består av flere undergrupper, som krever ulike tiltak. Eksempler på undergrupper er: veteranskyttere, aktive seniorskyttere, nye seniorskyttere, nyopprykkede seniorskyttere og rekrutteringsskyttere.

Figur 3: Informasjonsflyt fra DFS til samlag, lag og skyttere.

3.4 Forslag til tiltak for DFS sentralt

Nr.	Forslag til tiltak	Målgruppe	Beskrivelse / begrunnelse
1.	Utarbeide en brosjyre/temahefte «Feltskole» som kan brukes ved feltsamlinger for unge feltskyttere.	Samlag Lag	Brosjyren bør ta for seg temaer som er viktige og aktuelle ved feltsamlinger for unge feltskyttere. Dette vil gjøre det enklere å arrangere feltsamlinger både på lags- og samlagsnivå. Brosjyren bør være gratis nedlastbar som PDF-fil.
2.	Utarbeide informasjons-brosjyre om feltskyting til samlag og lag, med hovedfokus på rekruttering av feltskyttere	Samlag Lag	Brosjyren bør gi tips til hvordan samlagene og lagene jobbe for å fremme interessen for feltskyting blant rekrutterings- og seniorskyttere, herunder tilgang til kompetanse, informasjon om bidragsordninger etc. Brosjyren kan eventuelt kombineres med brosjyre/temahefte om feltsamlinger for unge skyttere jf. punkt 2.
3.	Videreutvikle DFS sin brosjyre «Feltarrangør-veiledning»	Arrangører	Brosjyren bør være en veiledning i «Hvordan lykkes med å arrangere feltstevner». Den bør gi tips til hvordan lagene kan arrangere gode stevner som krever minst mulig ressurser. Brosjyren bør være lett tilgjengelig på DFS sine hjemmesider, og nedlastbar som PDF-fil.
4.	Etablere sentral feltportal med tips og informasjon om feltskyting	Arrangører Skyttere	Feltsiden på hjemmesiden til DFS bør videreutvikles, for å sikre bedre tilgjengelighet av og mer informasjon om feltskyting. Alle brosjyrer/hefter bør være gratis nedlastbare i PDF-format.
5.	Etablere en ressursgruppe for feltskyting i DFS	Samlag Lag	DFS bør vurdere å etablere en ressursgruppe med «feltambassadører» som kan assistere lag og samlag med å planlegge og gjennomføre feltsamlinger. Ressursgruppen kan være en støtte til Utdanningsavdelingen i DFS. Dette kan være en prøveordning over for eksempel 2 år. Det bør være krav om tilbakemelding/erfaringsoverføring fra lag og samlag som benytter seg av disse tjenestene.
6.	Økonomisk bidrag til feltsamlinger	Samlag	Bidragsordningen for feltsamlinger bør omfatte alle skyttere. Per i dag er det kun samlinger for rekrutteringsskyttere og førsteårs-/nye seniorer som har rett til bidrag. Dette kan eventuelt være en prøveordning som gjelder i et par år, og som blir evaluert etterpå. Det bør i tillegg informeres om eksisterende ordning med støtte fra DFS til feltsamlinger.
7.	Holdningsskapende arbeid mot tillitsvalgte	Samlag Lag	I forbindelse med kurs for nye tillitsvalgte bør feltskyting og arrangement av feltstevner være aktuelle tema. Det er viktig at tillitsvalgte på samlags- og lagsnivå er motiverte for å fremme feltskytingen.

Nr.	Forslag til tiltak	Målgruppe	Beskrivelse / begrunnelse
8.	Økt fokus på feltskyting i sentrale instruktørkurs	Samlag Lag Skyttere	På instruktørkursene bør det brukes mer tid på opplæring i feltskyting og arrangement av feltstevner. Dette vil bidra til økt kompetanse i feltskyting både på samlagsnivå og lagsnivå. Holdningsskapende arbeid er også viktig i instruktørutdanningen.
9.	Sentral anbefaling til helg/dag for arrangement av samlagsstevne i feltskyting	Samlag Lag	For å sikre størst mulig deltakelse på feltstevner er det viktig at samlagsstevnene i størst mulig grad blir arrangert samme dag/ helg innenfor en landsdel. Det må være samlagene i landsdelskretsene som i samarbeid bestemmer datoen, men en sentral anbefaling kan være en fordel.
10.	Øke status for, og fokus på feltskyting på LS		<p>Det bør nedsettes et utvalg for å vurdere tiltak for å øke status for dagens feltskyting på LS. Forhold som bør vurderes er blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opplegg for innledende skyting og grovfeltfinale <i>Hvordan øke feltpreget på disse skytingene?</i> • Tidsplan for arrangementet <i>Tidspunkt for avvikling av felt-finalene i forhold til øvrige skytinger/ finaler.</i> • Premiering <i>For eksempel kongepokal til Norgesmesteren i feltskyting i kl. 2-5 og V55.</i> • Mediadekning av feltskytingen <i>Via tv, internett, arenaproduksjon, aviser m.m.</i>
11.	Bruke sosiale medier målrettet og aktivt for å øke fokus på og interesse for feltskyting	Arrangører Skyttere	<p>Det bør etableres en sentral informasjonsplan for bruk av sosiale medier for å øke fokus på og interessen for feltskyting. Facebook kan blant annet brukes for å nå ut til de unge skytterne spesielt.</p> <p>Det nye medlemsregisteret som er under implementering muliggjør for øvrig utsending av direkte informasjon på e-post til skytterne (inkludert spesielle klasser, aldersgrupper etc.).</p>
12.	Gjennomføre feltkampanje i tilknytning til LS	Skyttere	En feltkampanje i forbindelse med LS kan bidra til økt fokus på og interesse for feltskyting. Kampanjen bør spesielt rettes seg mot de yngre skytterne (under 25 år), og kan både omfatte informasjon om feltskyting og praktisk veiledning/øvelser (sikteøvelser/avstandsbedømming, kontroll av innskyting, hastighetsmåling etc.).

Nr.	Forslag til tiltak	Målgruppe	Beskrivelse / begrunnelse
13.	Vurdere og eventuelt justere regelverket slik at det blir mer aktuelt for jegere å kunne delta i feltstevner i DFS	Jegere	<p>Det bør nedsettes et utvalg for å se på hvordan flere jegere kan rekrutteres til feltskyting i DFS, herunder om dagens regelverk er hensiktsmessig eller om det bør justeres for at feltskytingen skal være bedre tilpasset jegernes ønsker og skytemessige forutsetninger.</p> <p>Det er for øvrig viktig å informere lagene om mulighetene som ligger i dagens regelverk i forhold til å øke deltakelse i denne klassen.</p>
14.	Årlig evaluering av feltstevner	Arrangører	<p>Årlig evaluering av feltstevner bør gjennomføres basert på spørreundersøkelse blant lag som søker om feltbidrag. Utfylling av spørreundersøkelsen bør være en forutsetning for å få utbetalt støtte.</p> <p>En spørreundersøkelse blant arrangører av feltstevner gjør det mulig å følge utviklingen over tid.</p>

3.5 Forslag til tiltak på samlagsnivå

Nr	Forslag til tiltak	Målgruppe	Beskrivelse / begrunnelse
1.	Arrangere feltsamlinger for rekrutteringsskyttere.	Rekrutterings-skyttere	Undersøkelsen viser at det sosiale aspektet er viktig for skytterne. Det å delta i en samling på høyere nivå enn lagsnivå kan være en viktig motivasjonsfaktor for unge skyttere, og de blir kjent med og får kontakt med andre skyttere i samlaget.
2.	Arrangere feltsamlinger for grovfeltskyttere, med hovedfokus på nye grovfeltskyttere.	Skyttere, spesielt nye grovfelt-skyttere	En slik samling kan inneholde mange tema, både av våpenteknisk og skyteteknisk karakter. I tillegg kan det være en møteplass for å utveksle gode ideer om nye kreative opplegg for feltstevner.
3.	Kartlegge eksisterende og potensielle feltterreng innenfor samlaget. Bistå arrangører med å finne egnet og godkjent terreng for feltskyting. Bidra til samarbeid med Forsvaret om lån av terreng.	Arrangører	Mangel på terreng kan være et problem for mange lag. Spørreundersøkelsen gir ikke svar på dette. For å løse et eventuelt problem, bør ledelsen i samlaget sørge for å kartlegge situasjonen, og bistå arrangører med å finne løsninger. Et samarbeid med Forsvaret kan også være en god løsning i denne sammenheng. En slik samarbeidsavtale bør enten etableres på samlagsnivå, eller kanskje som en sentral avtale mellom DFS og Forsvaret.
4.	Bidra til samarbeid om arrangementer (terreng og/eller ressurser).	Arrangører	Spørreundersøkelsen viser at ressursbehovet i forbindelse med feltstevner er en utfordring i mange lag. Spørreundersøkelsen viser i tillegg at skytterne gjerne ønsker doble stevner, dvs. stevner som er i nærheten av hverandre. Forutsetningene for et eventuelt samarbeid mellom arrangører legges ved oppsett av terminlisten. Men før stevnene blir terminfestet, må det avklares med arrangørene hvordan samarbeidet eventuelt skal organiseres rent praktisk.
5.	Bidra til å utvikle mer kreative feltstevner, som gjerne kan være mindre tidkrevende og enklere å arrangere.	Arrangører	Tilbakemeldingene i spørreundersøkelsen tyder på at det ikke er ønskelig med enklere opplegg. Det er imidlertid viktig at arrangementene ivaretar det karakteristiske ved feltskytingen. Det er et ønske blant mange skyttere at feltrundene ikke er for lange eller tidkrevende, og at det er et innskytingshold i starten. "Kreative feltstevner" kan gjerne være et tema på ombudsmøtet.
6.	Koordinering av terminlister for å unngå stevnekollisjoner.	Lag i eget samlag, og andre samlag	Det er meget viktig at terminlistene blir koordinert slik at vi i størst mulig grad unngår stevnekollisjoner. Ledelsen i samlaget har ansvaret for å samarbeide med andre samlag innenfor sin landsdel, slik at dette blir best mulig ivarettatt.
7.	Holdningsskapende arbeid mot lagstilltsvalgte og skyttere	Lag Skyttere	I forbindelse med møter og samlinger er det viktig at tillitsvalgte på samlagsnivå er aktive bidragsytere i arbeidet med å motivere skyttere og arrangører, og derved fremme feltskytingen.

3.6 Forslag til tiltak på lagsnivå

Nr.	Forslag til tiltak	Målgruppe	Beskrivelse / begrunnelse
1.	Arrangere skyteskole med feltskyting som tema	Rekrutterings-skyttere	For at rekrutteringsskytterne skal bli interesserte i feltskyting, må de lære hva dette går ut på og hvilke spesielle utfordringer de møter på feltstevner. Dette bør gjerne foregå om sommeren, slik at de kan trene på feltfigurer lenge før feltsesongen starter. Det er utviklet feltfigurer for elektroniske skiver på 100m, slik at rekrutteringsskytterne har mulighet til å trene og skyte på feltfigurer hele året uten arbeidskrevende tilrettelegging.
2.	Oppfølging av rekrutteringsskyttere	Rekrutterings-skyttere	Tilrettelegge for felttrening på banen, spesielt for rekrutteringsklassene, og sørge for god instruksjon til disse.
3.	Systematisk opplæring og oppfølging av foreldre og foresatte til unge skyttere	Foreldre/foresatte	Foreldrene til rekrutteringsskytterne er en meget viktig gruppe. Deres holdninger og kunnskaper om skyting er avgjørende for om rekrutteringsskytterne fortsetter med skyting eller ikke.
4.	Oppfølging av førsteårs seniorer, og etablering av fadderordning	Nye senior-skyttere	Alle nye seniorskyttere bør få en eller to faddere, som kan ta seg av dem og hjelpe dem med forberedelser, innskyting, kronografering og lagning av knepptabeller, og kan reise sammen med dem på feltstevner.
5.	Tilrettelegging for innskyting	Skyttere	For å forenkle innskytingen bør laget organisere et praktisk opplegg slik at det er enkelt å kunne skyte seg inn. Eventuelt kan laget arrangere felles innskytingsdager/-kvelder, gjerne i samarbeid med nabolag eller samlaget.
6.	Felles påmelding til stevner	Skyttere	Med tanke på at det sosiale er en viktig motivasjonsfaktor, bør det så langt det er mulig organiseres felles påmelding til feltstevner. Forhåndspåmelding til feltstevner praktiseres i liten grad per i dag. Løsningen er da at flere reiser sammen og melder seg på samtidig.
7.	Tilrettelegging av lagmesterskap i felt med tanke på størst mulig deltakelse	Skyttere	Lagmesterskapet i feltskyting bør legges så sent i sesongen som mulig, gjerne i overgangen mellom felt- og banesesong. De som bare har ett våpen, har da satt inn grovkaliberpipa igjen, og har mulighet til å delta. For ungdomsklassene bør lagmesterskap i felt arrangeres om våren/sommeren, og gjerne på elektroniske skiver for de lagene som har det.
8.	Invitere jegere til å delta i lagmesterskapet i feltskyting, og lage et opplegg som er tilpasset deres våpen og skytetekniske forutsetninger	Jegere	Dette vil bidra til å øke kontakten med den lokale jegergruppen, og kanskje også øke deltakelsen av jegere på åpne feltstevner på sikt.

VEDLEGG

Vedlegg 1) Rapport – spørreundersøkelsen om feltskyting i DFS 2012.